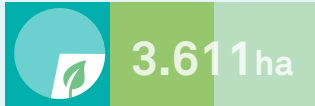

VERD I BIODIVERSITAT

SITUACIÓ ACTUAL

- La ciutat de Barcelona compta amb 3.611 hectàrees de verd, el qual equival a un 34% de la superfície municipal. D'aquestes hectàrees, 1.128 (31,6%) són de verd estrictament urbà (parcs i jardins públics), 1.699 (47,6%) corresponen al Parc Natural de Collserola i 740 (20,7%) són de verd privat.
- Cada barceloní disposa de 17,62 m² d'espai verd comptant Collserola. Aquest valor es situa lleugerament per darrere d'altres ciutats espanyoles com Madrid (20,48 m²/habitant) o Bilbao (24,50 m²/habitant).
- Els espais verds, tret de Collserola, són de dimensió modesta. El 25% tenen entre 1 i 5 hectàrees i el 57% tenen menys de 1.500m².
- La localització dels espais verds està molt integrada a la trama urbana de la ciutat posant el verd a l'abast de a ciutadania.

- L'arbrat viari arriba a uns 240.000 peus, amb 150 espècies diferents, si bé el nombre d'exemplars és molt diferents amb algunes espècies predominants en el paisatge urbà com el plàtan amb més de 50.000 exemplars o l'acàcia del Japó amb prop de 9.000.

- Hi ha 3,5 ha de verd en cobertes en alçada. I alguns murs verds aïllats de tipus privat.
- La serra de Collserola proporciona un patrimoni natural remarcable amb un mosaic d'hàbitats que aporten una riquesa en espècies considerable.

- Els conreus de la ciutat han passat a ser pràcticament testimonials, mentre que han augmentat els boscos i les zones verdes urbanes.
- Al nucli urbà hi ha 103 espècies de vertebrats autòctons inventariats, i un total de 75 espècies d'ocells comuns.

- El patrimoni faunístic està amenaçat per la pressió urbana. En particular, els amfibis, tot i que es beneficien d'una gestió acurada, es troben sotmesos a perturbacions constants.

- Algunes espècies vegetals i animals de Barcelona presenten un comportament invasor i poden arribar a perjudicar els hàbitats, les espècies autòctones o el patrimoni urbà, comportant problemes de seguretat i implicant riscos per a la salut.

- Pel que fa a la flora, l'ailant és una de les espècies que mostren un comportament més invasor. Un altre element que suposa un impacte sobre les espècies vegetals és la creixent afectació de les plagues, sent les més rellevants les que afecten als plàtans (xinxes i tigre del plàtan).
- Alguns animals són objecte d'una gestió per contenir-ne les poblacions (coloms, gats, senglars, cotorres, tortugues, peixos i morrut), tot i que encara resta camp per recórrer en la gestió d'espècies com ara la cotorra argentina, la cotorra de Kramer, el rossinyol del Japó, la tortuga de Florida o la gambúsia.

MESURES IMPLANTADES

INSTRUMENTS MARC DE PLANIFICACIÓ I GESTIÓ

- **Pla del verd i de la biodiversitat 2020.** Estratègia per augmentar els serveis socioambientals de la infraestructura verda de la ciutat
- **Pla Director de l'Arbrat (2016-2036).** Té per objectiu diversificar les espècies i millorar les condicions de creixement de l'arbrat
- **Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola (PEPCo).** Aquest Pla serà substituït pel Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola en procés de redacció.

CONSERVACIÓ I GESTIÓ DE LA BIODIVERSITAT DEL VERD URBÀ. PROGRAMES I ACTUACIONS CONCRETES

- **Accions de protecció de la biodiversitat** (protecció d'espècies amenaçades, millora d'hàbitats, naturalització d'espais verds, promoció de jardins d'especial interès per la biodiversitat, parc d'esculls...).
- **Control i prevenció de l'expansió d'espècies potencialment invasores.** Identificar les espècies, seguiment, vigilància, control...
- **Gestió de plagues** amb pràctiques i productes fitosanitaris ecològics.
- **Estalvi d'aigua potable en el reg,** utilitzant aigües freàtiques, sistemes eficients, criteris de xerojardineria, etc.
- **Foment de paviments permeables i utilització de sistemes urbans de drenatge sostenible.**
- Accions a nivell del **Parc de Collserola:** Tasques relacionades directament amb el canvi climàtic, tasques d'intervenció sobre el sistema natural (vegetació i fauna), Programa de prevenció d'incendis forestals, altres tasques de gestió dels elements naturals.

SERVEIS SOCIOAMBIENTALS DEL VERD URBÀ. PROJECTES I ACTUACIONS CONCRETES

- **Aprofitaments d'espais disponibles temporalment per renaturalitzar-los:** Pla buits, Projecte mosaic de solars, promoció de solars urbans, microubanitzacions.
- **Aprofitament d'espais d'oportunitat per posar-hi verd:** mitgeres, terrats, cobertes i murs verds.
- **Planificació de la Xarxa de corredors verds.** Al 2010, es va publicar "Els corredors verds urbans. Exemples i criteris de disseny".

MILLORA DE LA DIFUSIÓ I CONEIXEMENT DEL VERD I LA BIODIVERSITAT

- Activitats dins del **Programa Barcelona+Sostenible** i diversos equipaments públics.
- **Activitats per a tots els públics o dirigides a col·lectius específics com les escoles.**

GESTIÓ D'EMERGÈNCIES

- **Programa de Protecció d'Incendis Forestals (PPIF).**
- **Pla d'actuació municipal pel risc de sequera.**
- **Projecte de protocol de tractament de parcs per incidències meteorològiques.**

ACTUACIONS SUPRAMUNICIPALS EN MATÈRIA D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

- **Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic (2013-2020),** incorpora mesures específiques per assolir l'objectiu d'augmentar la capacitat adaptativa del sector del verd i la biodiversitat.
- **Pla d'adaptació al canvi climàtic de l'AMB (2015),** preveu mesures d'adaptació que afecten a la del verd i la biodiversitat.

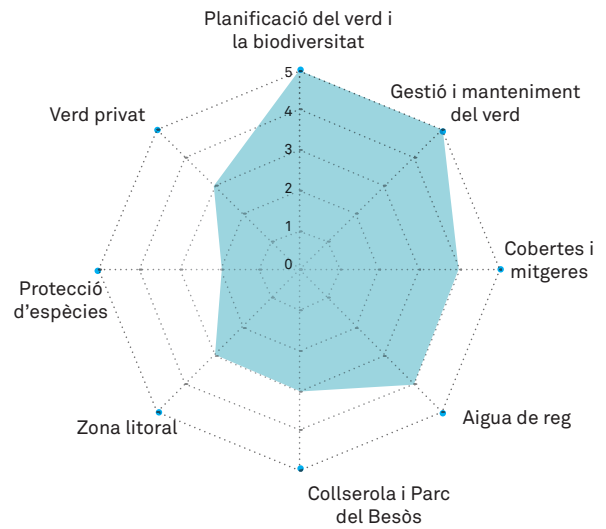
ANÀLISI DE COMPETÈNCIES

ACTORS IMPLICATS

	Generalitat de Catalunya	Diputació de Barcelona	Ajuntament de Barcelona	Sector privat
Planificació del verd i la biodiversitat			●	
Gestió i manteniment del verd			●	
Cobertes i mitgeres			●	●
Aigua de reg			●	
Collserola i Parc del Besòs	●*	●	●*	
Zona litoral	●			
Protecció d'espècies	●			
Verd privat				●

* Competència desenvolupada a través del Consorci Parc de Collserola

EL PAPER DE L'AJUNTAMENT

Nivell 1: Cap mena d'influència / Nivell 2: Informat / Nivell 3: Capacitat d'influència / Nivell 4: Participació en la presa de decisió / Nivell 5: Competència total

CONCLUSIONS

- Barcelona disposa d'un elevat patrimoni natural, en bona part inclòs en el parc de Collserola. Tot i així s'ha d'afavorir la connectivitat entre espais verds i potenciar-los. Cal potenciar el verd urbà en qualsevol espai susceptible de poder fer-ho: terrats, façanes,...
- Les conseqüències del canvi climàtic sobre la biodiversitat per a l'àmbit concret de Barcelona i la seva àrea metropolitana són poc conegudes, però s'esperen canvis fenològics en el cicle de les plantes, impactes negatius causats per l'entrada de flora i fauna invasora (més adaptada a les previsibles noves condicions) i el risc d'aparició de plagues. Caldrà continuar estudiant i treballant en la diversificació i equilibri d'espècies.
- La manca d'aigua (sequeres) serà possiblement el factor limitant en el creixement de la vegetació, especialment a Collserola i en l'arbrat viari de la ciutat, els parcs aguantaran millor aquesta situació al gaudir de reg. Caldrà continuar establint estratègies de reg per fomentar l'estalvi de recursos i remodelar els jardins i parcs públic amb espècies millor adaptades a l'estrès hídric. Aquestes sequeres també poden afectar a la fauna sensible vinculada a l'aigua o als ambients humits.
- Les previsibles pluges torrencials poden provocar pèrdua de sòl en les àrees verdes, caldrà implantar mesures per minorar aquests efectes.
- La gestió actual de les àrees forestals, combinada amb els processos associats al canvi climàtic, poden donar lloc a un augment dels incendis.
- Els ambients aquàtics del litoral poden ser especialment sensibles al canvi climàtic. S'han d'implementar més mesures per tal de preservar-los i alhora garantir la continuïtat del model turístic de la ciutat.

L'ANÀLISI

	NO	SI
El canvi climàtic afecta al verd i la biodiversitat?	●	●
Disposem d'una avaluació del seu impacte?		●
Existeix una sensibilitat de la ciutadania al respecte?		●
Existeix una planificació municipal sectorial que ho té en compte?		●
S'han començat a implantar mesures per adaptar-nos?		●
S'ha establert un control i seguiment dels efectes i les mesures?		●
S'han identificat noves mesures que caldria implementar?		●